

CELNÍ SPRÁVA ČR

Generální ředitelství cel

Metodická informace č.: 72/ 2025

Věc: Postup správce daně při rozhodování o povolení posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky, a při vzniku úroku z posečkané částky

  Datum schválení: 07/08/2025	 Počet příloh: 0 Účinnost: 08/08/2025
---	---

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

Čl. 1 Účel a předmět úpravy

Tato metodická informace upravuje postup správce daně (celního úřadu) při rozhodování o povolení posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky (dále jen „posečkání“), podle ustanovení § 156 až § 157a, a při vzniku úroku z posečkané částky podle ustanovení § 253 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 2 Právní předpisy

Správce daně postupuje zejména podle následujících obecně závazných právních předpisů:

- a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“),
- b) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“),
- c) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŘS“).

ČÁST DRUHÁ POSTUP SPRÁVCE DANĚ PŘI ROZHODOVÁNÍ O POVOLENÍ POSEČKÁNÍ

Čl. 3 Obecné zásady

- (1) K povolení posečkání může dojít na základě podané žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední. Rozhodnutí správce daně o posečkání musí vždy sledovat cíl správy daní, tedy zabezpečení úhrady daně.

- (2) V případě zjištění, že úhrada daně povolením posečkaní nebude ohrožena, správce daně zkoumá, zda je naplněna minimálně jedna z podmínek uvedených v ustanovení § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu. Správce daně rovněž podle okolností případu zváží vhodné a dostatečné zajištění posečkané daně zástavním právem, ručením nebo finanční zárukou¹ a je-li to možné, ještě před povolením posečkaní jej provede. Postupuje při tom ve vzájemné součinnosti s daňovým subjektem tak, aby maximálně šetřil jeho práva a právem chráněné zájmy.
- (3) Posečkaní nesmí být povoleno na dobu delší, než je lhůta pro placení daně s tím, že nejzazší konec lhůty posečkaní musí být vždy stanoven tak, aby existoval dostatečný časový prostor k provedení úkonů směřujících k vymožení daně ještě před koncem této prekluzivní lhůty, pokud by daňový subjekt podmínky posečkaní nedodržel. Při rozhodování o době posečkaní správce daně zohlední i případná rizika spojená s ohrožením budoucího vybrání posečkané daně. Za nejzazší lhůtu lze doporučit 5 let ode dne
- a) povolení posečkaní,
 - b) opakovaného posečkaní,
 - c) doby posečkaní dle ustanovení § 156 odst. 6 daňového řádu, s přihlédnutím ke lhůtě stanovené speciálním zákonem v rámci dělené správy.
- (4) Přeplatek se na úhradu posečkané daně použije pouze v případě, že je to v souladu s podmínkami rozhodnutí o povolení posečkaní. Ačkoliv bylo povoleno posečkaní daně, posečkaná daň je stále nedoplatkem, jehož původní splatnost je zanesena na osobním daňovém účtu. Na základě povoleného posečkaní byla odložena pouze vykonatelnost („vymahatelnost“) tohoto nedoplatku, a to posečkaním celé výše nedoplatku do stanoveného data, nebo bylo povoleno rozložení úhrady tohoto nedoplatku do jednotlivých splátek. Výše plateb a data úhrad posečkané daně jsou uvedena v rozhodnutí o povolení posečkaní, nejedná se však o nově stanovenou splatnost posečkaného nedoplatku. Současně posečkaní může být vázáno i na další podmínky.
- (5) Rozhodováním o posečkaní v souladu se zákonem a s touto metodickou informací, je nejen realizována zásada dobré správy a předvídatelnosti rozhodnutí správce daně v souladu s ustálenou judikaturou soudů, ale taková rozhodnutí nepředstavují ani veřejnou podporu, neboť jde o realizaci nespécifického, neselektivního, objektivizovaného, transparentního a obecného opatření, a to i ve smyslu judikatury Soudního dvora Evropské unie. Jestliže z odůvodnění rozhodnutí o posečkaní nevyplývají skutečnosti, které vedly správce daně ke kladnému rozhodnutí o posečkaní, představuje takové rozhodnutí tzv. svévoli správce daně a zakládá pak zakázanou veřejnou podporu², a to ve výši posečkané částky právě proto, že je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné. O poskytnutí veřejné podpory nebo podpory malého rozsahu („de minimis“) půjde rovněž v případech, kdy správce daně překročí rámec této metodické informace.

¹ § 170 až 173 daňového řádu.

² Čl. 107 odst. 1 Konsolidovaných znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie, Úř. věst. EU C 202 ze dne 7. 6. 2016, a bod 22. Sdělení Komise o použití předpisů o státní podpoře v případě opatření týkajících se přímého zdanění podnikatelské činnosti (98/C 384/03), Úř. věst. EU C 384 ze dne 10. 12. 1998.

Čl. 4 Postup při zpracování žádosti o posečkáni

- (1) Po obdrženi žádosti o posečkáni správce daně v uvedeném pořadí vždy nejdříve zkoumá,
 - a) zda podání nemá vady, pro které není způsobilé k projednání,
 - b) zda je uhrazen správní poplatek,
 - c) zda jsou prokázány důvody, resp. zákonné podmínky, pro které může být posečkáni povoleno, případně zda k posouzení žádosti nechybí případně další údaje nebo podklady,
 - d) zda jsou naplněny další podmínky pro povolení posečkáni, související zejména s rizikem ohrožení budoucího vybrání posečkané daně.
- (2) V případě, že má podání vady, pro které není způsobilé k projednání, nebo vady, pro které nemůže mít předpokládané účinky pro správu daní, vydá správce daně výzvu podle ustanovení § 74 odst. 1 daňového řádu a postupuje dále podle ustanovení § 74 odst. 3 a 4 daňového řádu. Takovými vadami může být například skutečnost, že z podání není zřejmé, kdo jej činí, jakého nedoplatku se týká apod. Za takové vady nelze považovat ty vady, které nebrání projednání, tedy například, že v žádosti nejsou uvedeny důvody pro povolení posečkáni nebo nejsou tyto důvody prokázány, není uvedeno, do kdy daňový subjekt požaduje posečkat apod.
- (3) V případě, že daňový subjekt žádá povolit posečkáni daně, která byla před podáním žádosti nebo v průběhu řízení do vydání rozhodnutí o posečkáni uhrazena, správce daně řízení ve věci žádosti o povolení posečkáni zastaví podle ustanovení § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu.
- (4) Přijetí žádosti o posečkáni daně podléhá správnímu poplatku ve výši 400 Kč, podle položky č. 1, bodu 1, písm. d) Sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích. Správní poplatek vybírá správce daně příslušný k vydání rozhodnutí o žádosti o posečkáni. Nezaplatí-li žadatel správní poplatek, správce daně jej vyzve k jeho úhradě v souladu s ustanovením § 5 zákona o správních poplatcích, ve kterém jsou stanoveny rovněž následky jeho nezaplacení. Lhůta podle ustanovení § 156 odst. 2 daňového řádu neběží v době ode dne doručení výzvy k zaplacení správního poplatku až do prokazatelného zaplacení správního poplatku³.
- (5) Správní poplatek se vybírá za každou daň, které se žádost o posečkáni týká a za každý daňový subjekt, podává-li jednu žádost více daňových subjektů. Je-li jednou žádostí žádáno o posečkáni úhrady více nedoplatků, je pro její zpoplatnění správním poplatkem ve smyslu ustanovení bodu 2, „Poznámky“ k položce č. 1 Sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích, rozhodující, kolika daní se žádost daňového subjektu týká.
 - a) Správce daně vybere poplatek pouze jednou v případě, že daňový subjekt v žádosti žádá o povolení posečkáni úhrady více nedoplatků na téže dani.

Příklady:

1. *V případě žádosti o posečkáni úhrady na spotřební dani z minerálních olejů a pokuty ve vztahu k této dani, je hrazen pouze jeden správní poplatek ve výši 400 Kč,*
2. *V případě žádosti o posečkáni úhrady na spotřební dani z minerálních olejů a spotřební dani z lihu, je hrazen správní poplatek za každou daň, tedy ve výši 800 Kč.*

³ § 5 odst. 5 zákona o správních poplatcích.

- b) V případě peněžitých plnění v rámci dělené správy se nejedná o peněžité plnění (daň) ze společného předmětu zdanění, kdy lze správní poplatek vybrat pouze jednou, a proto je nutné každý typ peněžitého plnění posuzovat samostatně, a za každé peněžité plnění, o jehož posečkání je žádáno, vybrat správní poplatek zvlášť.

Příklady:

1. *V případě žádosti o posečkání úhrady pokuty uložené podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a pokuty uložené podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, je hrazen správní poplatek za každé peněžité plnění, tedy ve výši 800 Kč,*
 2. *V případě žádosti o posečkání úhrady dvou pokut uložených podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, je hrazen správní poplatek za každé peněžité plnění, tedy ve výši 800 Kč.*
- (6) Pokud daňový subjekt v žádosti uvede důvody pro povolení posečkání⁴ správce daně zkoumá, zda jsou tyto důvody prokázány.
- a) V případech, kdy daňový subjekt na podporu svého tvrzení předloží důkazní prostředky a správce daně nemá pochybnosti, povolí posečkání.
 - b) V případech, kdy daňový subjekt na podporu svého tvrzení nepředloží žádné důkazní prostředky, nebo důkazní prostředky předloží, avšak ty nevedly k prokázání jeho tvrzení, přičemž správce daně současně nemá konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podané písemnosti předložené daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v ní uvedených, správce daně může vůči daňovému subjektu prokázání těchto tvrzení požadovat v rámci neformální komunikace, neboť zde nelze využít institutu výzvy k prokázání skutečností podle ustanovení § 92 odst. 3 daňového řádu. Pokud daňový subjekt další důkazní prostředky nepředloží, správce daně žádost o povolení posečkání zamítne. Předloží-li daňový subjekt důkazní prostředky, správce daně po jejich posouzení postupuje podle písmene a).
 - c) V případech, kdy daňový subjekt na podporu svého tvrzení předloží důkazní prostředky, avšak ty nevedly k prokázání jeho tvrzení, přičemž správce daně má zároveň konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podané písemnosti předložené daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v ní uvedených, správce daně může vůči daňovému subjektu prokázání těchto tvrzení požadovat rovněž v rámci neformální komunikace, avšak je zde možné využít i institutu výzvy k odstranění pochybností podle ustanovení § 89 odst. 1 daňového řádu. V takové výzvě správce daně uvede své pochybnosti způsobem, který umožní daňovému subjektu, aby se k nim vyjádřil, neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvětlil, nepravdivé údaje opravil nebo pravdivost údajů prokázal a předložil důkazní prostředky tak, aby došlo k odstranění těchto pochybností. Pokud daňový subjekt svá tvrzení uvedená v žádosti nedoloží, resp. neprokáže, správce daně vydá zamítavé rozhodnutí v dané věci⁵. V opačném případě správce daně povolí posečkání.
- (7) Spolupráce s daňovým subjektem ve vztahu k prokázání zákonem předvídaných podmínek povolení posečkání je ze strany správce daně určitým benefitem vůči daňovému subjektu. Pokud daňový subjekt neprokáže splnění podmínek pro povolení posečkání, správce daně žádost zamítne. Pokud však daňový subjekt prokáže splnění podmínek pro povolení posečkání, správce daně žádosti vyhová. V případě, že daňový subjekt prokázal splnění podmínek pro povolení posečkání, ale nenavrhoval nebo požadoval jinou výši splátek, správce daně v rámci vlastního správního uvážení může

⁴ § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu.

⁵ § 90 odst. 5 daňového řádu.

stanovit jinou výši splátek a dobu povolení posečkáni, než daňový subjekt navrhoval⁶. Své rozhodnutí správce daně řádně odůvodní.

- (8) V rámci prokázání splnění zákonných podmínek pro povolení posečkáni může správce daně po daňovém subjektu požadovat i jiné údaje nebo doklady, které potřebuje nejen pro posouzení tvrzených důvodů pro posečkáni, ale také posouzení možného ohrožení vybrání posečkané daně. Správce daně zároveň daňový subjekt vhodným způsobem poučí, že při posuzování žádosti vychází z jeho tvrzení a podkladů, popř. dále z toho, co je správci daně známo z úřední činnosti (např. obsah daňového spisu, finanční analýza), a že správce daně může dojít, popř. už dospěl, k jiným závěrům, než jaké byly uvedeny daňovým subjektem v jeho žádosti. Proto bude na daňovém subjektu (pokud se závěry správce daně nesouhlasí), aby buď svoji žádost doplnil, předložil a prokázal potřebné údaje, či se dostavil k projednání za účelem upřesnění skutečností uvedených ve své žádosti nebo vzal žádost zpět, neboť správce daně musí postupovat v souladu se základními zásadami správy daní a v souladu s platnými zákony musí vytvářet takové podmínky, aby měl daňový subjekt reálnou možnost daň dobrovolně uhradit.
- (9) Správce daně podle potřeby může po daňovém subjektu v rámci zásady vzájemné spolupráce při správě daní požadovat zejména:
- a) prokázání tvrzených důvodů pro povolení posečkáni,
 - b) upřesnění výše posečkané částky nebo termínu posečkáni, pokud to nebylo uvedeno v žádosti,
 - c) informace o majetku daňového subjektu k posouzení jeho ekonomické situace, míry rizika ohrožení vybrání posečkané daně a možnosti zajištění jako je:
 1. stav všech peněžních účtů i termínovaných vkladů a hotovosti,
 2. soupis movitého majetku (nikoliv spotřebního) ve vlastnictví daňového subjektu,
 3. kompletní soupis pohledávek daňového subjektu s uvedením jejich výše, data vzniku a dlužníka apod.
 - d) návrh daňového subjektu na způsob zajištění posečkané částky, pokud nebyl uveden v žádosti.
- (10) Správce daně nebude po daňovém subjektu požadovat takové údaje a doklady, které už jsou součástí daňového spisu nebo z něj vyplývají, případně které si může zjistit z rejstříků či evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup⁷ (například výpis z Katastru nemovitostí). V odůvodněných případech si příslušný útvar celní správy vyžádá vyhotovení finanční analýzy⁸, jejíž závěry využije pro posouzení žádosti o posečkáni. Pokud daňový subjekt dostatečně nespolupracuje a neprokáže v přiměřené lhůtě zákonné důvody pro povolení posečkáni tvrzené v žádosti, správce daně nemůže žádosti vyhovět.
- (11) Na základě údajů a dokladů sdělených a doložených daňovým subjektem v rámci řízení o posečkáni nebo údajů a dokladů, které jsou k dispozici v daňovém spisu, správce daně posoudí:

⁶ Rozsudek NSS pod č. j. 8 Afs 181/2017-31 ze dne 19. 12. 2017

⁷ Rozsudek NSS pod č. j. 3 Afs 74/2014-29 ze dne 4. 2. 2015, rozsudek NSS pod č. j. 3 Afs 94/2015-62 ze dne 12. 8. 2015

⁸ Metodická informace – Metoda zpracování finanční analýzy pro účely posouzení finanční situace podnikatelského subjektu v rámci povolovacích řízení podle celních a daňových předpisů.

- a) zda existují, resp. zda jsou prokázány důvody pro povolení posečkání⁹, přičemž posuzuje pouze ty důvody, které uvádí daňový subjekt, případně ty důvody, které bez dalšího zjištění vyplývají z daňového spisu,
 - b) zda je možné posečkanou daň reálně zajistit zástavním právem, ručením nebo finanční zárukou,
 - c) zda existuje riziko ohrožení vybrání posečkané daně a v jaké míře, přičemž zohledňuje všechny okolnosti daňového řízení, zejména pak kvalitu zajištění posečkané daně, finanční a ekonomickou stabilitu daňového subjektu, výši posečkané daně a délku posečkání, spolupráci daňového subjektu se správcem daně a plnění jeho povinností vůči správci daně.
- (12) Pokud je to možné, zejména s ohledem na lhůtu podle ustanovení § 156 odst. 2 daňového řádu, projedná správce daně, ještě před vlastním rozhodnutím o posečkání, důvody svého rozhodnutí s daňovým subjektem. Stejně tak s daňovým subjektem projedná i způsob zajištění posečkané daně, pokud se neshoduje s návrhem daňového subjektu.
- (13) O žádosti o posečkání je správce daně povinen rozhodnout do 30 dnů ode dne jejího podání¹⁰. Jedná se o pořádkovou lhůtu, jejíž nesplnění zakládá důvody pro nesprávný úřední postup správce daně. Běh této lhůty se staví pouze v případě výzvy podle ustanovení § 5 zákona o správních poplatcích, výzvy podle ustanovení § 74 daňového řádu, nebo výzvy podle ustanovení § 89 daňového řádu.

Čl. 5

Právní úprava podmínek posečkání

- (1) V případě podmínek ustanovení § 156 odst. 1 písm. a) nebo d) daňového řádu, tj. pokud by neprodlená úhrada daně znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu nebo není-li možné vybrat daň od daňového subjektu najednou, posečkání daně má daňovému subjektu poskytnout časový prostor pro překonání jeho momentální nepříznivé finanční situace.
- (2) Pro posečkání podle podmínek ustanovení § 156 odst. 1 písm. b) nebo c) daňového řádu, tj. ohrožení výživy daňového subjektu nebo osob na jeho výživu odkázaných, nebo pokud by neprodlená úhrada vedla k zániku podnikání daňového subjektu, přičemž výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená daň v příštím zdaňovacím období, je v tomto případě důvodem mírnění dopadů placení daně, pokud by pro daňové subjekty znamenalo zásadní, v podstatě existenční ohrožení.
- (3) Dalším možným důvodem pro posečkání daně vyplývajícím z daňového řádu je důvodné očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň¹¹. Tento zákonný důvod lze například použít v případě podání žádosti o prominutí příslušenství daně podle ustanovení § 259a, § 259aa nebo § 259b daňového řádu. Rovněž také v případě napadení rozhodnutí celního úřadu nebo rozhodnutí o uložení peněžitého plnění ukladatele u soudu, kdy podaná žaloba nemá odkladný účinek nebo soud odkladný účinek nepřiznal.

⁹ § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu.

¹⁰ § 156 odst. 2 daňového řádu.

¹¹ § 156 odst. 1 písm. e) daňového řádu.

Čl. 6 Posečkání z moci úřední

- (1) Správce daně může v souladu s ustanovením § 156 odst. 1 daňového řádu povolit posečkání z moci úřední. Rozhoduje-li správce daně z moci úřední, musí být ze spisu zřejmý důvod pro posečkání, kterým zpravidla bude pouze důvodné očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň. Ostatní důvody uvedené v ustanovení § 156 odst. 1 daňového řádu zpravidla nejsou obsahem daňového spisu a správce daně ani není oprávněn je ze své vůle zjišťovat. Důvodem pro vydání rozhodnutí o posečkání z moci úřední není hrozící prekluze práva daň vybrat a vymáhat, ani podané řádné nebo mimořádné opravné a dozorčí prostředky, nebo podané správní žaloby (přerušeni běhu lhůty správcem daně).
- (2) Správce daně postupuje před vydáním rozhodnutí o posečkání z moci úřední přiměřeně podle článku 4 této metodické informace.
- (3) Podle ustanovení § 157a daňového řádu je úhrada daně posečkána ode dne přiznání odkladného účinku v řízení, které je v souvislosti se stanovením daně vedeno před soudem ve správním soudnictví nebo před Ústavním soudem. Toto posečkání skončí uplynutím dne, kdy rozhodnutí soudu ve věci související se stanovením daně nabylo právní moci.

Příklad:

V rámci soudního řízení ve věci stanovení daně, jejíž původní den splatnosti byl 1. 7. 2021, soud přiznal odkladný účinek (subjektivní právní moc), usnesení bylo doručeno celnímu úřadu dne 20. 9. 2021. V souladu s ustanovením § 157a daňového řádu je úhrada daně posečkána do dne, kdy rozhodnutí soudu ve věci související se stanovením daně nabylo právní moci. Právní moc tohoto rozhodnutí byla dne 1. 6. 2022. Úrok z posečkané částky bude počítán ode dne právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku do dne 1. 6. 2022.

- (4) Posečkání úhrady daně podle ustanovení § 157a daňového řádu však nastane pouze v případě daně, u níž byl odkladný účinek řízení, které je v souvislosti se stanovením daně vedeno před soudem ve správním soudnictví nebo před Ústavním soudem, přiznán od 1. 1. 2021 včetně¹².

Čl. 7 Rozhodnutí správce daně

- (1) Správce daně rozhodnutím podle ustanovení § 156 odst. 1 daňového řádu:
 - a) povolí posečkání, nebo
 - b) zamítne žádost o posečkání.
- (2) Rozhodnutí o povoleném posečkání správce daně, v souladu s ustanovením § 156 odst. 3 daňového řádu, zpravidla váže na tyto podmínky:
 - a) daňový subjekt nebude v prodlení s úhradou dalších splatných daňových povinností,
 - b) případné vratitelné přeplatky budou použity na úhradu posečkané daně,

¹² Část první, Čl. II, bod 5 zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

- c) dojde-li k pravomocnému zrušení nebo k zániku registrace nebo povolení, anebo k pravomocné změně registrace nebo povolení, která má vliv na určení výše kauce¹³, bude poskytnutá kauce použita za podmínek daných zákonem na úhradu posečkaného nedoplatku.

Příklad:

V případě, kdy je zrušena registrace distributora lihu, lze kauci v souladu s ustanovením § 48 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, použít i na posečkanou daň. Tuto podmínku je nutno zakotvit v rozhodnutí o povolení posečkáni.

- (3) Správce daně stanoví splatnosti daňových povinností tak, aby nevycházely na víkend nebo svátky, případně do rozhodnutí pod povolené splátky doplní odkaz na ustanovení § 33 odst. 4 daňového řádu, týkající se počítání času.
- (4) Pokud správce daně ve výjimečném a odůvodněném případě rozhodnutí o posečkáni na některou z podmínek uvedených v odstavci 2 vázat nebude, musí být ze spisu zřejmé, proč bylo takto rozhodnuto (například přiložením úředního záznamu).
- (5) Na základě správního uvážení může správce daně rozhodnutí o posečkáni vázat i na další podmínky, které budou odpovídat konkrétním okolnostem případu.
- (6) V odůvodnění rozhodnutí o posečkáni správce daně uvede zejména:
- a) jaké důvody pro povolení posečkáni považuje za prokázané či naopak za neprokázané a proč,
 - b) k jakým tvrzením daňového subjektu nepřihlíží z důvodu nedostatečné spolupráce, tedy že daňový subjekt neposkytl v přiměřené lhůtě relevantní údaje, a své tvrzení neprokázal,
 - c) z jakých důvodů zamítl žádost o posečkáni,
 - d) jak a proč při rozhodování zohlednil riziko ohrožení vybrání posečkané daně.
- (7) Pokud byla žádost o posečkáni zamítnuta z důvodu, že daňovým subjektem nebyly včas prokázány důvody posečkáni a daňový subjekt je v rámci řízení o odvolání dodatečně prokáže, správce daně to zohlední v rámci postupu podle ustanovení § 113 odst. 1 daňového řádu.

ČÁST TŘETÍ POSTUP SPRÁVCE DANĚ PO POVOLENÍ POSEČKÁNÍ

Čl. 8

Postup správce daně po povolení posečkáni

- (1) Správce daně průběžně dohlíží na dodržování podmínek rozhodnutí o posečkáni. Není-li dodržena některá z podmínek rozhodnutí o posečkáni, pozbývá toto rozhodnutí účinnosti uplynutím dne jejího nedodržení. V souladu s ustanovením § 157 daňového řádu o tom správce daně neprodleně vydá rozhodnutí. Toto rozhodnutí je rozhodnutím deklaratorní povahy, kterým se deklaruje pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkáni zpětně ke dni, kdy byly porušeny jeho podmínky. Okamžikem pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkáni se posečkaná daň stává vymahatelným nedoplatkem.

¹³ Například § 20 a 48 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, § 90 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů, § 6j zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, ve znění pozdějších předpisů, aj.

- (2) Rozhodnutí o posečkání pozbývá účinnosti rovněž uplynutím dne přecházejícího dni, ve kterém došlo ke vstupu daňového subjektu do likvidace nebo k nabytí účinnosti rozhodnutí o úpadku daňového subjektu¹⁴. O této skutečnosti správce daně rozhodnutí nevydává, pouze sepíše úřední záznam a uvede do souladu evidenci v příslušných aplikacích.

Čl. 9

Změna stanovené doby nebo podmínek posečkání

- (1) Na žádost daňového subjektu může správce daně změnit stanovenou dobu posečkání nebo změnit anebo doplnit další podmínky, na které je posečkání vázáno; při tom není vázán návrhem daňového subjektu¹⁵. Přijetí takové žádosti podléhá správnímu poplatku ve výši 400 Kč, podle položky č. 1, bodu 1, písm. d) Sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích.
- (2) Rozhodnutí, kterým se mění stanovená doba posečkání, je úkonem přerušujícím běh lhůty pro placení daně podle ustanovení § 160 odst. 3 písm. d) daňového řádu. Změny nebo doplnění dalších podmínek v rozhodnutí o posečkání, na které je posečkání vázáno, se běhu lhůty pro placení daně nedotknou, neboť nemají vliv na dobu posečkání a z tohoto pohledu není důvod, aby měly vliv na běh lhůty pro placení daně.

Čl. 10

Předpis úroku z posečkané částky

- (1) Po dobu povoleného posečkání nevzniká daňovému subjektu povinnost uhradit úrok z prodlení podle ustanovení § 252 daňového řádu.
- (2) Po skončení posečkání správce daně vyrozumí daňový subjekt způsobem podle ustanovení § 153 odst. 3 daňového řádu o předpisu úroku z posečkané částky. Výše úroku z posečkané částky odpovídá polovině úroku z prodlení nebo jeho obdoby podle jiného zákona, nejvýše však polovině úroku z prodlení podle daňového řádu¹⁶. Jinými slovy výše úroku z posečkané částky obecně odpovídá ročně polovině výše repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 4 procentní body¹⁷.
- (3) Úrok z posečkané částky je podle ustanovení § 253 odst. 5 daňového řádu splatný do 30 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro jeho vznik.
- (4) Úrok z posečkané částky podle ustanovení § 253 odst. 3 daňového řádu nevzniká po dobu, kdy nevzniká úrok z prodlení z jiného důvodu, než je posečkání (například v případě příslušenství daně nebo v případě peněžitého plnění v rámci procesní dělené správy)¹⁸. Z uvedeného důvodu tak mimo jiné úrok z posečkané částky nevzniká v případě posečkání od původního dne splatnosti po dobu prvních tří dnů po původním

¹⁴ § 157 odst. 2 daňového řádu.

¹⁵ § 156 odst. 6 daňového řádu.

¹⁶ § 253 odst. 4 daňového řádu.

¹⁷ Nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ § 252 odst. 3 daňového řádu.

dni splatnosti, neboť i úrok z prodlení vzniká až od čtvrtého dne následujícího po původním dni splatnosti daně¹⁹.

- (5) Úrok z posečkané částky se nepředepíše a nevzniká povinnost jej uhradit, nepřesáhne-li v úhrnu u jednoho druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období nebo za jeden kalendářní rok u jednorázových daní částku 1 000 Kč²⁰.
- (6) U nedoplatku, u kterého bylo posečkání ukončeno z důvodu porušení podmínek posečkání a následně bylo u tohoto nedoplatku posečkání opětovně povoleno, úrok podle ustanovení § 253 daňového řádu z prvního posečkání je daňový subjekt povinen uhradit, pokud v úhrnu přesáhne částku 1 000 Kč. Úrok z posečkané částky za dobu, po kterou posečkání trvalo, je daňový subjekt povinen uhradit i v případě, kdy opakované posečkání již není povoleno.
- (7) Úrok z posečkané částky, jehož běh započal před 1. 1. 2021, se stanoví za období do 31. 12. 2020 dle daňového řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2020²¹.

Čl. 11

Postup správce daně v případě smrti daňového subjektu, kterému bylo povoleno posečkání

- (1) Podle ustanovení § 239a daňového řádu se pro účely správy daní na právní skutečnosti hledí tak, jako by zůstavitel žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. To znamená, že byla-li posečkána úhrada daně na základě žádosti o posečkání daňového subjektu, který následně zemřel, trvají účinky rozhodnutí o posečkání i po smrti daňového subjektu. Posečkaná daň je od následujícího dne po dni její splatnosti nedoplatkem, byť právně nevymahatelným, a je tedy dluhem zůstavitele, a proto může být i posečkaná daň považována za pasivum pozůstalosti ve smyslu ustanovení § 171 odst. 2 ZŘS, a lze ji v řízení o pozůstalosti uplatnit podle ustanovení § 174, § 240, resp. § 245 ZŘS.
- (2) Pokud osoba spravující pozůstalost nebo dědic plní nadále podmínky posečkání, bude úrok z posečkané částky uplatňován za celou dobu posečkání, a to následně i vůči dědici, pokud byly podmínky stanovené rozhodnutím o posečkání těmito osobami bezesbytku dodrženy. Dnem právní moci rozhodnutí soudu o dědictví totiž veškeré daňové povinnosti zůstavitele přecházejí na jeho dědice a dědic tak získává postavení daňového subjektu namísto zůstavitele²².
- (3) Zánik povinnosti hradit úrok, jako sankční peněžité plnění za prodlení s úhradou splatné daně, je upraven v ustanovení § 252 odst. 3 písm. b) daňového řádu (ode dne smrti zůstavitele do dne skončení řízení o pozůstalosti nevzniká úrok z prodlení u nedoplatku vzniklého v důsledku porušení daňové povinnosti zůstavitele). V souladu s ustanovením § 253 odst. 3 daňového řádu nevzniká v uvedeném případě v totožném rozsahu ani úrok z posečkané částky.

¹⁹ § 252 odst. 2 písm. a) daňového řádu.

²⁰ § 251a odst. 2 daňového řádu.

²¹ Část první, Čl. II, bod 11 zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

²² § 239a odst. 3 daňového řádu.

Čl. 12

Postup správce daně v případě předčasného doplacení posečkané daně

- (1) K předčasnému doplacení posečkané daně, tzn. k doplacení před koncem lhůty, do které má daňový subjekt povoleno posečkání, může dojít:
 - a) z moci úřední prostřednictvím uvolněné kauce nebo daňového přeplatku, jehož možné použití je vázáno na podmínky povoleného posečkání,
 - b) předčasným doplacením ze strany daňového subjektu.
- (2) K předčasnému doplacení ze strany daňového subjektu může dojít:
 - a) na základě žádosti o převedení přeplatku na úhradu posečkaného nedoplatku,
 - b) platbou na osobní daňový účet na druh příjmu, na kterém je posečkaná daň.
- (3) Pokud daňový subjekt zašle peněžní prostředky ve výši zbytku posečkané daně na druh příjmu, na kterém je posečkaná daň, a již nemá na tomto osobním daňovém účtu jiné platební povinnosti, bude tato platba použita na úhradu posečkaného nedoplatku.
- (4) Pokud daňový subjekt má na tomtéž druhu příjmu ještě další platební povinnosti (například v případě spotřební daně), a není zřejmé, zda platba je určena na úhradu posečkané daně (daňový subjekt neinformuje správce daně), je nutné, aby správce daně postupoval podle ustanovení § 152 odst. 1 a 4 daňového řádu.
 - a) Má-li daňový subjekt na tomto druhu příjmu mimo posečkané daně ještě další předpis daňové povinnosti za další zdaňovací období, a v den splatnosti daňové povinnosti má na tomto osobním daňovém účtu platbu ve výši této daňové povinnosti a také platbu ve výši doplatku posečkané daně, pak platby uhradí nedoplatek na posečkané dani i splatnou daňovou povinnost za další měsíční zdaňovací období.

Příklad:

Posečkáno 100 000 Kč, splátky 22. 4. (50 000 Kč) a 22. 6. (50 000 Kč).

Předpis z podaného daňového přiznání ve výši 120 000 Kč je předeepsán na osobní daňovém účtu od 26. 2.

Splatnost daně za měsíční zdaňovací období je 9. 3.

Dne 7. 3. daňový subjekt uhradil 100 000 Kč a 8. 3. platbu ve výši 120 000 Kč. Tyto platby se dnem splatnosti daňového přiznání (9. 3.) spárují na tuto úhradu a zbylé peněžní prostředky na posečkanou daň.

- b) Má-li daňový subjekt na tomto druhu příjmu mimo posečkané daně ještě další předpis daňové povinnosti za další zdaňovací období, a v den splatnosti této daňové povinnosti má na tomto osobním daňovém účtu pouze platbu ve výši doplatku posečkané daně, je tato platba použita (spárována) na úhradu splatné daňové povinnosti.

Příklad:

Posečkáno 100 000 Kč, splátky 22. 4. (50 000 Kč) a 22. 6. (50 000 Kč).

Předpis z daňového přiznání ve výši 120 000 Kč je již na osobním daňovém účtu od 26. 2.

Splatnost měsíčně podávaného daňového přiznání je 9. 3.

Dne 7. 3. daňový subjekt uhradil 100 000 Kč. Tato platba se spáruje dne 9. 3. na úhradu této daňové povinnosti.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. 13

(1)

[REDACTED]

(2)

[REDACTED]

(3)

[REDACTED]

(4)

[REDACTED]

ČÁST PÁTÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 14 Zrušovací ustanovení

Metodická informace č. 12/2021 – Postup správce daně při rozhodování o povolení posečkáni úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky, a při vzniku úroku z posečkané částky se zrušuje.

Čl. 15 Účinnost

Tato metodická informace nabývá účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení ve Věstníku CS.

plk. JUDr. Jana Jarešová, Ph.D.
zástupkyně ředitele sekce a ředitelka odboru
Odbor 21 právní
Sekce 2 právní a výkonu služby